

220

U S T A W A

z dnia 11 kwietnia 1939 r.

o szczególnych warunkach służby państwowej, związanych z przyłączeniem do Polski ziem odzyskanych.

Art. 1. (1) Za polską służbę państwową w rozumieniu ustawy niniejszej uważa się również publicznoprawną służbę w instytucjach państwowych, mających odrębną osobowość prawną.

(2) Przepisów ustawy niniejszej nie stosuje się jednak do pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe”.

Art. 2. (1) Terminem, od którego liczy się polska służba państwowa osób, które w czasie od dnia 1 października 1938 r. do dnia wejścia w życie ustawy niniejszej pełniły tymczasowo na zlecenie polskich organów państwowych obowiązki służbowe, jest data rzeczywistego objęcia tych obowiązków.

(2) Przepis ust. (1) nie daje podstaw do roszczeń o wypłatę różnicy między wynagrodzeniem za czas od dnia rzeczywistego objęcia obowiązków a uposażeniem, określonym w piśmie nominacyjnym.

Art. 3. Osobom, które przed objęciem polskiej służby państwowej pracowały w Republice Czeskosłowackiej, zalicza się do polskiej służby państwowej:

1) pełną liczbę lat służby lub pracy, podlegającej zaliczeniu według przepisów, obowiązujących w Republice Czeskosłowackiej w dniu 30 września 1938 r., z tym zastrzeżeniem, że sposób zaliczenia nie może być korzystniejszy niż w służbie państwowej polskiej;

2) czas pracy nauczycielskiej, pełnionej w wymiarze co najmniej czternastu godzin tygodniowo w polskich szkołach prywatnych, jeżeli osoby te przyjęte zostały do służby nauczycielskiej;

3) okres pełnienia, na zlecenie władz państwowych polskich czynności przełożonego gminy, jednak nie dłużej jak do dnia 31 grudnia 1939 r.

Art. 4. Władze naczelné lub z ich upoważnienia władze bezpośrednio podległe mogą zaliczyć osobom, określonym w art. 3, do polskiej służby państwowej:

1) czas pracy w organizacjach, mających na celu przyłączenie poszczególnych ziem do Państwa Polskiego, nie wcześniej jednak, niż od dnia 1 listopada 1918 r.;

2) czas służby wojskowej polskiej z wyjątkiem zasadniczej służby wojskowej oraz służbę w polskich formacjach wojskowych przed dniem 30 października 1918 r.;

3) czas służby wojskowej w b. państwach zaborczych i Republice Czeskosłowackiej, z wy-

jątkiem obowiązkowej służby wojskowej;

4) czas pracy zawodowej, jeżeli praca ta dała kwalifikacje i doświadczenie, uzdolniające do pełnienia służby państwowej na zajmowanym stanowisku.

Art. 5. (1) Przepisy art. 3 i 4 stosuje się do osób, które zgłosiły się do polskiej służby państwowej do dnia 31 grudnia 1939 r. Właściwe władze naczelné mogą w przypadkach wyjątkowych uwzględniać zgłoszenia późniejsze.

(2) W razie zbiegu dwu lub więcej tytułów do zaliczenia tego samego okresu czasu może nastąpić zaliczenie tylko z jednego tytułu.

Art. 6. (1) Czas pracy nauczycielskiej w polskich szkołach prywatnych, zaliczony stosownie do przepisu art. 3 pkt 2) do polskiej służby państwowej, zalicza się do wysługi emerytalnej.

(2) Minister Skarbu w porozumieniu z właściwą władzą naczelną może zaliczyć do wysługi emerytalnej czas służby lub pracy, zaliczony do polskiej służby państwowej na podstawie ustawy niniejszej, jeżeli czas ten nie podlega zaliczeniu do wysługi emerytalnej na podstawie art. 2 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 listopada 1938 r. o rozciągnięciu mocy obowiązującej przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych na odzyskane ziemie Śląska Cieszyńskiego (Dz. U. R. P. Nr 90, poz. 615).

Art. 7. Nauczyciele, którzy w dniu 30 września 1938 r. pozostawali w służbie czeskosłowackiej w charakterze stałych (definitywnych) nauczycieli bądź też, posiadając warunki do ustalenia w służbie nauczycielskiej, pracowali w polskich prywatnych szkołach w Republice Czeskosłowackiej, mogą być na tej podstawie ustaleniu w służbie nauczycielskiej.

Art. 8. (1) Nauczyciele, ustaleniu stosownie do art. 7, mogą być mianowani kierownikami publicznych szkół powszechnych, jeżeli mają co najmniej 5 lat pracy zaliczonej do służby nauczycielskiej.

(2) Nauczyciele, ustaleniu stosownie do art. 7, otrzymują tytuł profesora, jeżeli mają co najmniej 6 lat pracy, zaliczonej do służby nauczycielskiej oraz studia wyższe, zakończone przepisanyymi egzaminami.

Art. 9. (1) W przypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, władza szkolna

drugiej instancji może wyjątkowo mianować nauczycielem na obszarze ziem odzyskanych osobę, która nie włada poprawnie językiem polskim w słowie i piśmie.

(2) Stosunek służbowy nauczycieli, mianowanych na podstawie ust. (1), którzy w ciągu dwóch lat od daty mianowania nie wykażą wobec właściwej władzy, że władają poprawnie językiem polskim w słowie i piśmie, rozwiązuje się po upływie tego terminu z mocy ustawy.

Art. 10. Stosuje się przepisy art. 7 — 9 tylko do osób, które w czasie do dnia 31 maja 1939 r. wniosą podania o przyjęcie ich do służby nauczycielskiej w Państwie Polskim. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może wyjątkowo zezwolić na zastosowanie powyższych przepisów również i po tym terminie.

Art. 11. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Prezesowi Rady Ministrów i ministrom.

Art. 12. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów
i Minister Spraw Wewnętrznych:
Sławoj Składkowski
Minister Spraw Zagranicznych: *Beck*
Minister Spraw Wojskowych: *Kasprzycki*
Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*
Minister Sprawiedliwości: *W. Grabowski*
Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:
W. Świętosławski
Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
J. Poniatowski
Minister Przemysłu i Handlu: *Antoni Roman*
Minister Komunikacji: *Ulrych*
Minister Opieki Społecznej:
Marian Zyndram-Kościałkowski
Minister Poczty i Telegrafów: *E. Kaliński*

221

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 14 kwietnia 1939 r.

w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 października 1932 r. o służbie wojskowej podoficerów i szeregowców.

Na podstawie art. 63 ust. (1) ustawy konstytucyjnej i dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 9 maja 1936 r. o sprawowaniu zwierzchnictwa nad Siłami Zbrojnymi i organizacji naczelnych władz wojskowych w czasie pokoju (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 286) postanawiam co następuje:

Art. 1. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 października 1932 r. o służbie wojskowej podoficerów i szeregowców (Dz. U. R. P. Nr 89, poz. 747), zmienionym rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 110, poz. 976) oraz dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 czerwca 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 55, poz. 399), wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 6 lit. b) dodaje się po pkt 3) nowy pkt 4) o brzmieniu:

„4) podoficerowie kontraktowi;”;

2) art. 118 otrzymuje brzmienie:

„Art. 118. Podoficera w stanie spoczynku może Minister Spraw Wojskowych powołać do służby czynnej jako podoficera zawodowego:

1) na prośbę podoficera — jeżeli podoficer nie przekroczył granicy wieku ustalonej w art. 117 i został uznany przez komisję wojskowo-lekarską za zdolnego do służby czynnej;

2) z urzędu:

a) w przypadku zwiększenia stanów liczebnych w korpusie podoficerów zawodowych,

b) w razie mobilizacji.

Podoficer zawodowy w stanie spoczynku, powołany do służby czynnej, traci prawo do poprzednio przyznanego mu zaopatrzenia emerytalnego, a otrzymuje uposażenie przywiązane do tego stopnia wojskowego, jaki posiada, przy czym czas czynnej służby zalicza się mu do wyługi emerytalnej.”;

3) po art. 118 dodaje się nowy przepis oznaczony jako art. 118-a o brzmieniu:

„Art. 118-a. Podoficera zawodowego w stanie spoczynku może Minister Spraw Wojskowych powoływać na ćwiczenia wojskowe.

Powołanie na ćwiczenia może nastąpić do czasu osiągnięcia przez podoficera w stanie spoczynku wieku 56 lat.

Rodzaj i czas trwania ćwiczeń ustala Minister Spraw Wojskowych; czas trwania ćwiczeń nie może przekraczać w ciągu dwóch następujących po sobie lat czterech tygodni.”;

4) po art. 133 dodaje się nowy rozdział oznaczony jako rozdział VIII-a o brzmieniu:

„Rozdział VIII-a. Służba podoficerów kontraktowych.

Art. 133-a. Podoficerowie rezerwy, pospolitego ruszenia oraz podoficerowie zawodowi w stanie spoczynku mogą być powołani do służby czynnej jako podoficerowie kontraktowi.

Podoficerowie kontraktowi pełnią służbę na podstawie umowy, zawartej w myśl obowiązujących w tej mierze przepisów, regulującej jednocześnie sprawę uposażenia.

Art. 133-b. Awansowanie podoficera kontraktowego na wyższy stopień rzeczywisty lub